

Rapport

Resultater fra brannvesenets tilsynsaksjon med farlig stoff 2024

LPG-forbruksanlegg i industri- og næringsvirksomhet, med spesielt fokus på virksomheter med mengder opptil storulykkemengder

1	Om undersøkelsen	3
2	Bakgrunn	3
3	Hensikt	3
4	Hvorfor tilsyn med LPG-forbruksanlegg?	3
5	Resultater fra tilsyn med LPG-anlegg	4
5.1	Antall tilsyn og avvik per fylke	4
5.2	Antall tilsyn per brann- og redningsvesen	4
5.3	Antall avvik per paragraf	5
5.4	Antall tilsyn og avvik per virksomhetstype	5
5.5	Vurdering av resultatene og videre oppfølging	6
5.5.1	Årets resultat	6
5.5.2	Sammenligning med fjorårets resultat	7
5.5.3	Videre oppfølging	7

1 OM UNDERSØKELSEN

Resultatene fra brannvesenets tilsynsaksjon med farlig stoff 2024 har blitt samlet inn elektronisk som egenrapportering i spørreundersøkelsesverktøyet SurveyXact. Rapporteringen har vært åpen i perioden fra mai til og med oktober på Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB) sin hjemmeside DSB.no, hvor det også ligger en egen veileder til tilsynsaksjonen.

2 BAKGRUNN

Kommunen har, i henhold til forskrift om håndtering av farlig stoff¹, hjemmel til å føre tilsyn med anlegg som håndterer farlig stoff. Normalt utfører brannvesenet tilsyn på vegne av kommunen. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har i samarbeid med landets brannvesener gjennomført årlige tilsynsaksjoner med farlig stoff siden 2012. Tilsynsaksjonene initieres og organiseres av DSB, mens brannvesenet gjennomfører tilsynene.

Informasjon om tidligere års tilsynsaksjoner finner du på DSBs nettside: [Brannvesenets tilsynsaksjon med farlig stoff](#).

3 HENSIKT

Hensikten med tilsynsaksjonen er å forebygge ulykker med farlig stoff ved å undersøke om virksomhetene etterlever regelverket. Tilsynene er hjemlet i forskrift om håndtering av farlig stoff og internkontrollforskriften².

4 HVORFOR TILSYN MED LPG-FORBRUKSANLEGG?

I 2024 var tema for tilsynsaksjonen LPG-forbruksanlegg i industri- og næringsvirksomhet, med spesielt fokus på virksomheter med mengder opptil storulykkemengder.

Forbruksanlegg med LPG var også tema for tilsynsaksjonen 2023. DSB så det som hensiktsmessig å videreføre temaet av flere grunner:

- Forbruksanlegg med LPG er den anleggstypen det er meldt inn flest av.
- Det ble avdekket i snitt 3,1 avvik per tilsyn i 2023.
- DSB ønsket å rette fokus mot virksomheter med LPG-forbruksanlegg med mengder opptil storulykkemengder, for å undersøke regelverksetterlevelse.

---

¹ Forskrift 8. juni 2009 om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen.

² Forskrift 12. juni 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter.

5 RESULTATER FRA TILSYN MED LPG-ANLEGG

5.1 ANTALL TILSYN OG AVVIK PER FYLKE

11 av landets 15 fylker var representert i tilsynsaksjonen 2024. Antall tilsyn og avvik per fylke er vist i tabell 1. Totalt ble det gjennomført 107 tilsyn og avdekket 255 avvik, som gir et gjennomsnitt på 2,4 avvik per tilsyn.

Tabell 1: Antall tilsyn og avvik fordelt per fylke, sortert etter antall tilsyn.

Fylke	Antall tilsyn	Antall avvik	Gj. snitt avvik/tilsyn
Agder	22	21	1,0
Akershus	19	61	3,2
Buskerud	13	70	5,4
Østfold	10	4	0,4
Vestfold	10	4	0,4
Troms	9	11	1,2
Trøndelag	8	19	2,4
Vestland	6	14	2,3
Oslo	5	22	4,4
Innlandet	3	25	8,3
Nordland	2	4	2,0
11 fylker totalt	107	255	2,4

5.2 ANTALL TILSYN PER BRANN- OG REDNINGSVESEN

19 brann- og redningsvesen har meldt til DSB at de deltok i tilsynsaksjonen 2024. Tabell 2 viser en oversikt over antall tilsyn og avvik for hvert enkelt brannvesen som deltok i tilsynsaksjonen.

Tabell 2: Oversikt over brann- og redningsvesen som deltok i tilsynsaksjonen og antall avvik, sortert etter antall tilsyn.

Brannvesen	Fylke	Antall tilsyn	Antall avvik	Gj. snitt avvik/tilsyn
Nedre Romerike Brann- og Redningsvesen	Akershus	18	59	3,3
Kristiansandsregionen brann og redning IKS	Agder	16	10	0,6
Hallingdal Brann- og Redningsteneste IKS	Buskerud	11	57	5,2
Tromsø Brann og Redning	Troms	9	19	2,1
Vestfold Interkommunale Brannvesen	Vestfold	7	20	2,9
Bergen Brannvesen	Vestland	6	25	4,2
Trøndelag Brann- og Redningstjeneste IKS	Trøndelag	6	11	1,8
Østre Agder Brannvesen	Agder	6	11	1,8
Fredrikstad Brannvesen	Østfold	5	1	0,2
Oslo Brann og Redning	Oslo	5	11	2,2
Sandefjord Brann og Redning	Vestfold	3	2	0,7
Sarpsborg Brann- og Feievesen	Østfold	3	1	0,3
Brann og Redning Orkland	Trøndelag	2	3	1,5
Halden Brannvesen	Østfold	2	2	1,0
Modum Brann- og Feiervesen	Buskerud	2	13	6,5
Ringsaker Brannvesen	Innlandet	2	0	0,0
Vågan Brann og Redning	Nordland	2	4	2,0
Asker og Bærum Brann og Redning IKS	Akershus	1	2	2,0
Vestre Toten Brann og Redning	Innlandet	1	4	4,0

5.3 ANTALL AVVIK PER PARAGRAF

Det ble sendt ut en sjekklister for gjennomføring av tilsynene. Av de 107 tilsynene som er gjennomført fremkommer det totale antall avvik for hvert punkt på sjekklisten i tabellen under.

Tabell 3: Oversikt over totalt antall avvik fordelt på paragraf i forskrift, sortert etter antall avvik.

Bestemmelse	Forskriftstekst	Avvik
§ 19 fjerde ledd	Øves beredskapsplanen regelmessig?	32
§ 7 sjettede ledd	Har virksomheten sørget for at ansatte har fått nødvendig opplæring?	25
§ 14 andre ledd	Finnes det en skriftlig risikovurdering for forbruksanlegget?	25
§ 9 andre ledd	Er det utført systematisk tilstandskontroll av uavhengig kontrollør? (Det ble gitt 6 avvik der det var utført systematisk tilstandskontroll, men kontrollen var ikke utført av uavhengig kontrollør)	23
§ 19 andre ledd	Er beredskapsplanen samordnet med offentlige beredskapsplaner?	20
§ 19 første ledd	Finnes det en beredskapsplan?	19
§ 9 andre ledd	Er det utført systematisk tilstandskontroll?	18
§ 15 første ledd bokstav k	Finnes det sikkerhets- og driftsinstrukser for forbruksanlegget?	18
§ 12	Samsvarer innmeldingen med faktiske forhold?	15
§ 20 andre ledd	Har virksomheten etablert et system for registrering av uhell, ulykker og tilløp til slike?	14
§ 10	Utføres det vedlikehold/service/ettersyn på forbruksanlegget?	13
§ 8	Er forbruksanlegget installert i samsvar med anerkjent norm (normalt Norsk gassnorm) når det gjelder fast røropplegg?	9
§ 5 tredje ledd	Finnes det unødvendig brennbart materiale der farlig stoff håndteres?	6
§ 11 første ledd	Er det skilt som opplyser om fare for brann, eksplosjon eller annen ulykke?	6
§ 11 andre ledd	Er det skilt som opplyser om forbud mot bruk av åpen ild eller andre tennkilder?	6
§ 20 tredje ledd	Er uhell og ulykker rapportert til DSB?	4
§ 12	Er anlegget meldt inn til DSB?	2

5.4 ANTALL TILSYN OG AVVIK PER VIRKSOMHETSTYPE

I gjennomsnitt ble det funnet 2,4 avvik per utførte tilsyn. Tabell 4 viser en sammenheng mellom hvilke virksomhetstyper brann- og redningsvesenet har utført tilsyn hos, og hvor de finner avvikene.

Industri og produksjon lå noe under snittet for antall avvik per tilsyn, mens overnattings- og serveringsvirksomhet lå en god del over snittet. Det bør merkes at gjennomsnittlige avvik ikke er tilstrekkelig til å si noe om bransjene som helhet, dette er kun en indikasjon. For eksempel er ikke gjennomsnittene nødvendigvis representative for virksomhetstyper der det er gjennomført få tilsyn.

Oppsummert kan man si at der brann- og redningsvesenet gjør tilsyn, finner de nesten alltid også avvik. Dette kan peke på at det både er behov for flere tilsyn, men også mer informasjon og veiledning i regelverket for virksomhetene.

Tabell 4: Oversikt over antall avvik og antall tilsyn per virksomhetstype, sortert etter antall tilsyn.

Virksomhet	Tilsyn	Avvik	Gj. snitt avvik/tilsyn
Industri og produksjon	24	45	1,9
Overnattings- og serveringsvirksomhet	11	53	4,8
Eiendom (sameier og borettslag)	9	19	2,1
Energi, vann og avløp	9	19	2,1
Produksjon av nærings- og nytelsesmidler	9	15	1,7
Bygge- og anleggsvirksomhet	7	19	2,7
Jordbruk (gartneri og husdyrhold)	7	20	2,9
Vedlikehold og reparasjon av motorvogner	7	2	0,3
Varehandel	6	22	3,7
Vaskeri- og renserivirksomhet	6	9	1,5
Annet	5	10	2,0
Helse, undervisning og offentlig administrasjon	5	14	2,8
Bergverksdrift og utvinning	1	6	6,0
Sports- og fritidsaktiviteter	1	2	2,0

5.5 VURDERING AV RESULTATENE OG VIDERE OPPFØLGING

5.5.1 ÅRETS RESULTAT

Det ble i snitt avdekket 2,4 avvik per virksomhet. Tabell 4 viser sammenhengen mellom antall avvik og bransje. Tabellen indikerer at industri og produksjon ligger noe under gjennomsnittet for antall avvik, mens overnattings- og serveringssteder ligger over snittet.

Det ble ikke funnet noen tydelig sammenheng mellom mengde LPG oppbevart og antall avvik.

Det har blitt avdekket mange avvik, som viser viktigheten av at brann- og redningsvesenet gjennomfører sine mange tilsyn. Videre har det også en opplærende og forebyggende effekt som kan virke preventivt på uønskede hendelser. Dette skjer gjennom å gjøre virksomheter kjent med kravene, følge opp at de etterlever kravene, og å komme med reaksjoner der det er nødvendig.

De hyppigste avvikene ble gitt på følgende bestemmelser (andel av virksomheter som fikk avvik i parentes):

- § 19 om beredskapsplikt: øves beredskapsplanen regelmessig? (30 %)
- § 7 om kompetanse: har virksomheten sørget for at ansatte har fått nødvendig opplæring? (23 %)
- § 14 om risikovurdering: finnes det en skriftlig risikovurdering for forbruksanlegget? (23 %)
- § 9 om kontroll: er systematisk tilstandskontroll utført av uavhengig kontrollør? (21 %)

Bestemmelsene over underbygger flere viktige momenter som ivaretar sikkerheten ved forbruksanlegg:

- Beredskapsplan skal sørge for at virksomheter har en plan dersom uhell skjer. Dette vil gjøre virksomheter bedre rustet til å håndtere hendelser som kan oppstå, og sørge for god og riktig informasjon til brann- og redningsvesenet. Beredskapsplanen må øves regelmessig for å sikre at virksomheten håndterer ulykkeshendelser.
- Kompetanse og opplæring er viktig for at de ansatte forstår farene ved stoffene de håndterer, har kompetanse til å drifte anlegget på en sikker måte, samt er forberedt og kan håndtere eventuelle faresituasjoner.
- Risikovurdering er utgangspunktet for en virksomheter til å forstå og håndtere risiko ved sitt anlegg, og på bakgrunn av vurderinger treffe tiltak for å redusere risikoen til et akseptabelt nivå. Dersom virksomheten ikke har kompetanse internt for å utføre en risikovurdering må slik kompetanse innhentes.
- Systematisk tilstandskontroll ivaretar at den tekniske sikkerheten er tilfredsstillende. At kontrollen er utført av uavhengig kontrollør er viktig for å sørge for kvaliteten av kontrollene og at de som utfører kontrollene har nødvendig kompetanse. Informasjon om hvilke virksomheter som har akkreditering og kan utføre

kontroll etter § 9 finnes her: <https://www.dsb.no/lover/farlige-stoffer/farlige-stoffer/informasjon/akkreditert-inspeksjonsorgan/>.

5.5.2 SAMMENLIGNING MED FJORÅRETS RESULTAT

Temaet for brannvesenets tilsynsaksjon i 2024 ble videreført fra 2023. De hyppigste avvikene handlet igjen om beredskapsplan, risikovurdering og kontroll. Dette viser at utfordringene med etterlevelse av kravene i forskrift om håndtering av farlig stoff er de samme for mange virksomheter, på tvers av bransjer og mengde farlig stoff.

Det gjennomsnittlige antall avvik per tilsyn på 2,4 i 2024 er noe lavere enn gjennomsnittet på 3,1 i 2023. Det ble også gjennomført færre tilsyn i 2024, med færre deltagende brannvesen. Dette er muligens fordi årets fokus var på virksomheter med større mengder LPG, noe som kan kreve mer innsats per tilsyn, samt at det ikke er så mange større anlegg. I tillegg hadde flere brannvesen allerede utført mange tilsyn på LPG-forbruksanlegg i 2023.

Totalt i 2023 og 2024 ble det gjennomført 479 tilsyn på LPG-forbruksanlegg.

5.5.3 VIDERE OPPFØLGING

DSB oppfordrer brann- og redningsvesenet til å stille krav til at rapport etter kontroll utført av uavhengig skal oversendes til brann- og redningsvesenet før eventuelle avvik lukkes.

DSB bruker resultatene fra aksjonen aktivt i det forebyggende arbeidet, spesielt i kommunikasjon med relevante bransjeforeninger.

DSB underviser i det forebyggende kurset på brannskolen og vil bruke resultatene i kursmaterialet for fremtidige kurs.

**Direktoratet for
samfunnsikkerhet
og beredskap**

Rambergveien 9
3115 Tønsberg

Telefon 33 41 25 00
Faks 33 31 06 60

postmottak@dsb.no
www.dsb.no

